

**Podpora maloobchodu s potravinami a
vybraných komerčních služeb na území
Jihomoravského kraje**

**Zdeněk Šilhan
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita, Brno**

Cíl disertační práce

Identifikovat a zanalyzovat bariéry obslužných funkcí v prostředí maloobchodu a služeb v obcích Jihomoravského kraje se zaměřením na venkov.

Podat doporučení pro zefektivnění tvorby veřejných politik ve venkovském prostoru, aby obslužné funkce na venkově nebyly tolik oslabovány.

Výzkumné otázky

- Jak se vyvíjí **vybavenost** obcí Jihomoravského kraje maloobchodem a službami?
- Jak se vyvíjí **dojížd'ka** za maloobchodem a službami v obcích Jihomoravského kraje?
- Jaké jsou aktuální trendy **nákupního chování** v obcích Jihomoravského kraje?
- S čím souvisí **změny a trendy** v oblasti maloobchodu a služeb obcí Jihomoravského kraje?
- Jak mohou **veřejné politiky** ovlivnit maloobchod a služby v obcích Jihomoravského kraje?

Postup výzkumu

- Vymezení **teoretických východisek** a popis **současného stavu poznání** v dané oblasti.
- **Anketární šetření** se starosty obcí, případně s dalšími zainteresovanými osobami.
- **Zpracování a porovnání dat s vybranými sesbíranými socioekonomickými daty** (za jednotlivé typy obcí, počet obyvatel, index stáří, nezaměstnanost, počet pracovníků s místem výkonu práce, dojíždka do zaměstnání a do škol, dopravní dostupnost..).
- **Řízené interview** / semistrukturované hloubkové **rozhovory** s vybranými aktéry.

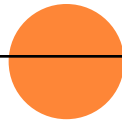

Teorie státních zásahů

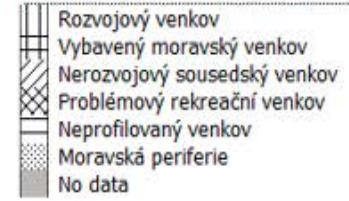
- Veřejný zájem
- Odpůrci státních zásahů do ekonomiky (neviditelná ruka trhu)
- Zastánci státních zásahů do ekonomiky (selhávání trhu)
- Politika územního plánování
- Dopravní dostupnost a obslužnost

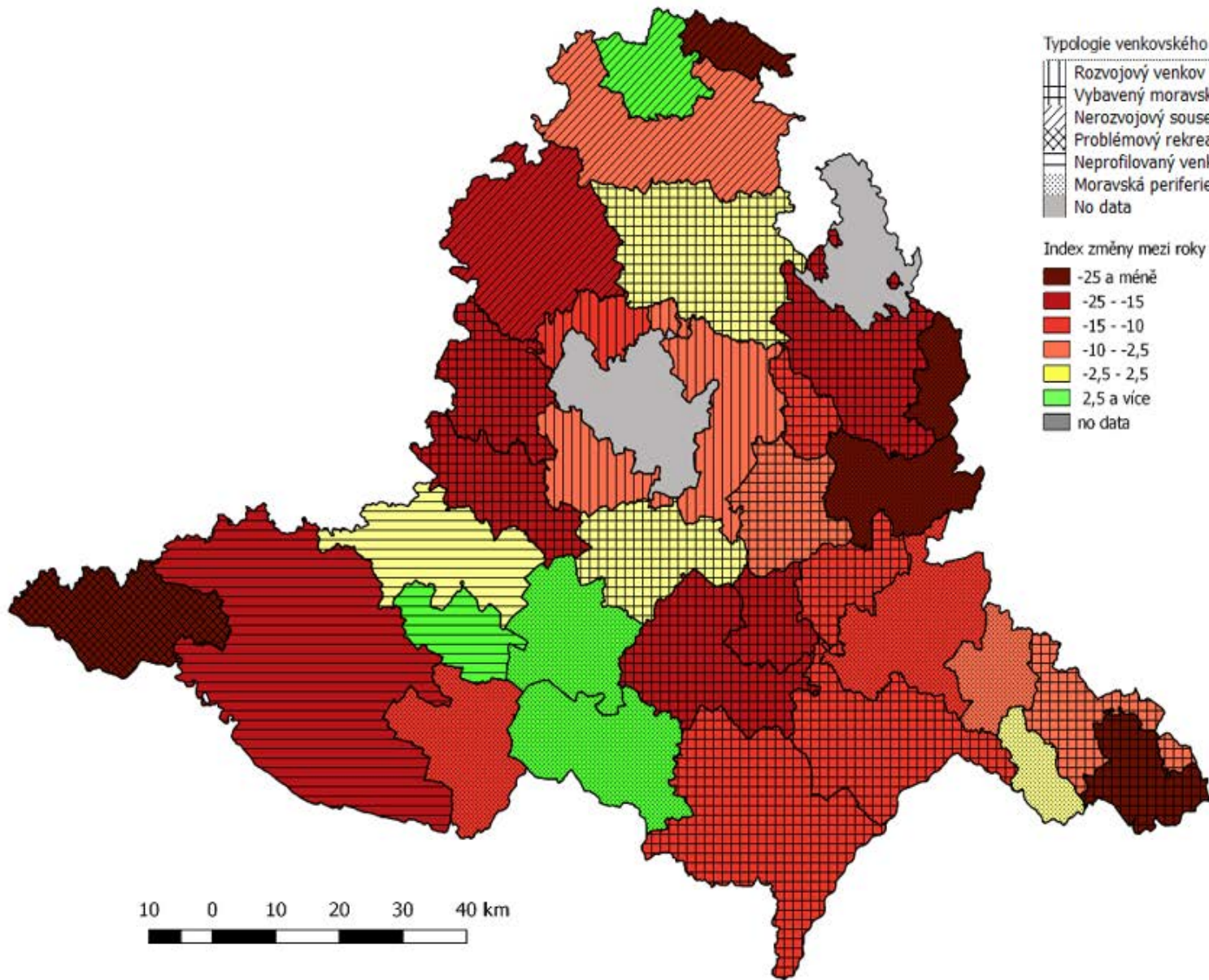
Druh občanské vybavenosti	Index změny 2002 / 2018
Maloobchod	90,2
Hospoda a restaurace	87,7
Kadeřnictví	101,6
Opravy motorových vozidel	87,5
Opravy průmyslového zboží	48,6
Stavebniny	27,3
Oprava, výroba obuvi	37,5
Fotoateliér	32,6

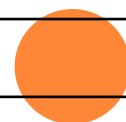
Typologie venkovského prostoru podle potenciálu rozvoje

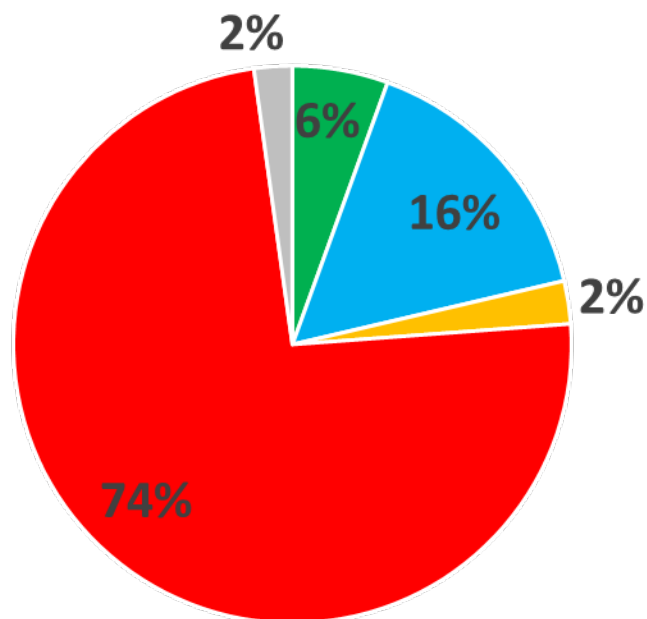
Index změny mezi roky 2002 a 2018

Druh občanské vybavenosti	Index změny 2012/2018
Maloobchod s potravinami/smíšeným zbožím	95,0
Ovoce/zelenina	144,0
Maso/uzeniny	123,9
Restaurace	87,8
Pohostinství	82,4
Kavárna/cukrárna	100,0
Kadeřnictví	94,8
Oprava/výroba obuvi	58,8
Oprava motor. vozidel	73,8
Stavebnictví	23,0
Drogerie	113,3
Bankomat	91,3
Wellness	127,8
Fotograf (fotosběrna)	47,1

Podporuje vaše obec maloobchod a komerční služby?

■ Ano, finanční dotací

■ Ano, zvýhodněným pronájmem

■ Obec obchod přímo provozuje

■ Ne

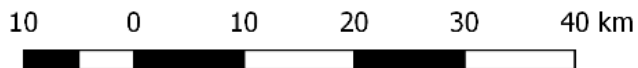
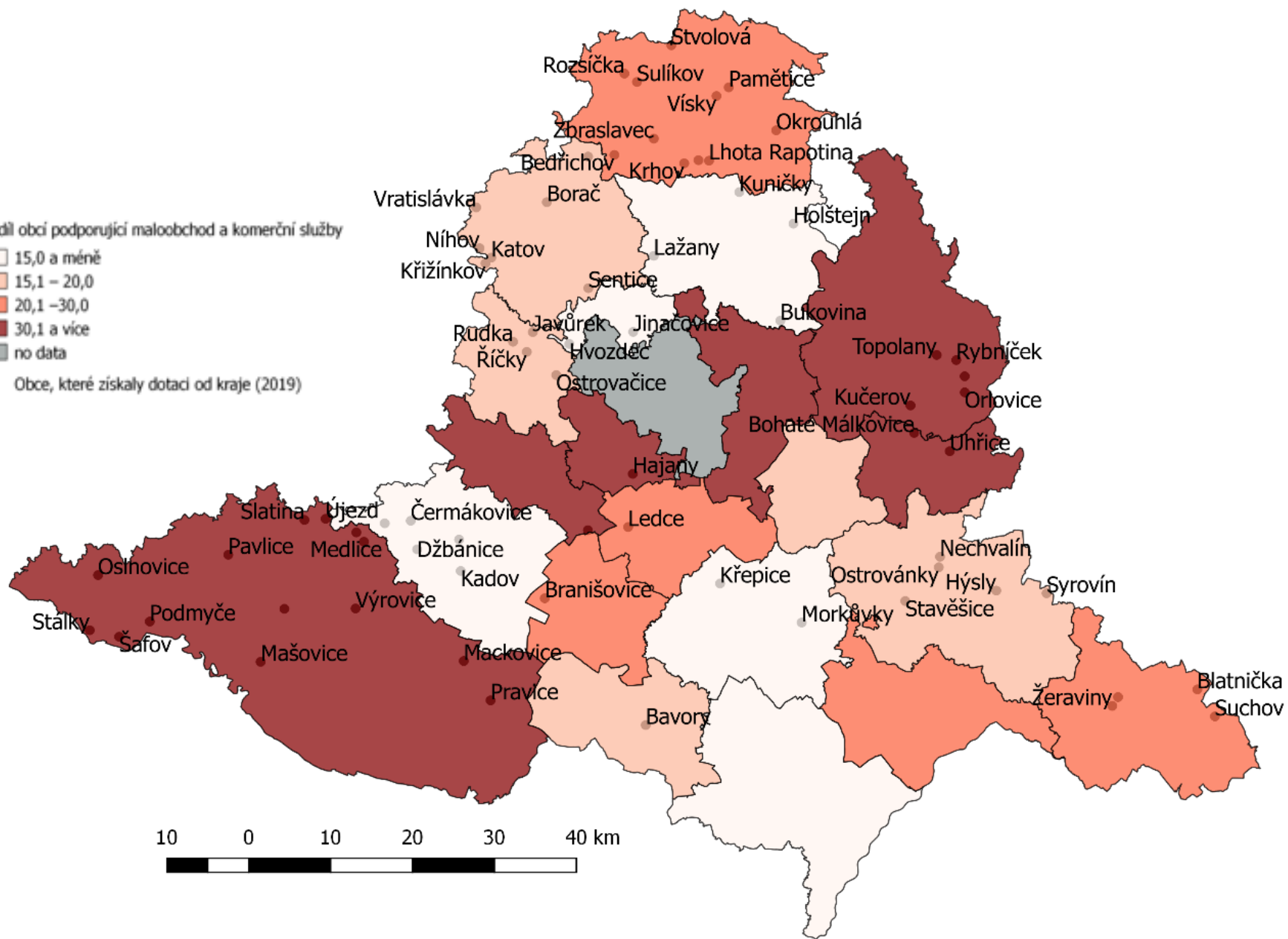
■ Jiné

Podíl obcí podporující maloobchod a komerční služby

• Obce, které získaly dotaci od kraje (2019)

Formy podpory

- Přímá finanční dotace 12 000–150 000 ročně (průměr 61 619)
- Zvýhodněný nájem 3 000–140 000 ročně (průměr 31 829 Kč)
- obec obchod sama přímo provozuje (2x)
- obec plánuje prodejnu koupit a začít obchod sama provozovat
- marketingově, reklamou
- obec v místním obchodě nakupuje na obecní akce (3x)
- obec pořídila do obchodu vybavení

Další možnosti řešení

- Zavázka ze spádových obcí
- Alternativní nové způsoby prodeje potravin
- Zjednodušení administrativy
- Využití pojízdných prodejen
- Regulace přes územní plánování

Děkuji za pozornost

Příspěvek byl zpracován v rámci projektu specifického výzkumu Katedry regionální ekonomie a správy, Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity pro rok 2018. MUNI/A/0976/2017

